

سازماندهی بیستمین سالگرد فاجعه اعدامهای تابستان گفت وگو با سازمان دهندگان یادواره قربانیان 1367

خسرو شمیرانی

shemiranie@yahoo.com

با آمدن تابستان 1367، بیست سال از قتل عام زندانیان سیاسی در زندان های جمهوری اسلامی می گذرد. طی ماه های گذشته "کمیته یادمان کشتار دهه ۶۰" در مونترال کانادا اعلام موجودیت کرد. این کمیته در نظر دارد برای بزرگداشت قربانیان اعدام های سیاسی دهه 1360 در ایران، یک مراسم سه روزه در شهریور سال جاری برپا کند. این مراسم شامل برنامه های هنری مرتبط با زندانیان سیاسی، گفتارهای تحقیقی در این پیوند و همچنین یادواره های مختلف خواهد بود. این کمیته از تمامی علاقه مندان به شرکت در این مراسم، که در زمینه زندانیان سیاسی پژوهش کرده و یا از دیدگاه هنر به این موضوع نگرسته و آثاری خلق کرده اند دعوت می کند تا پیش از پایان آوریل 2008 با آدرس ای میل این کمیته تماس بگیرند.

در اطلاعیه منتشره توسط این کمیته از جمله آمده است: "کشتار فرزندان ایران در زندانهای جمهوری اسلامی فاجعه ایست غیر انسانی و فراموش نشدنی. به منظور بررسی آنچه را که بر ما گذشته و می گذرد و بمناسبت بیست مین سالگرد کشتار زندانیان سیاسی تابستان ۶۷ در تلاشیم، سمیناری سه روزه در رابطه با بررسی هنر و ادبیات مقاومت در زندان از ۱۹ تا ۲۱ سپتامبر ۲۰۰۸ در مونترال برگزار کنیم.

"کمیته یادمان کشتار دهه ۶۰" ضمن دعوت از علاقه مندان برای شرکت در بحث و تبادل نظر در این یادمان، از کلیه ی پژوهشگران، هنرمندان، فیلم سازان و فعالینی که در این زمینه کار کرده اند دعوت می کند که خلاصه ای از کار خود را همراه با شرح حال کوتاهی از خود و نشانی کامل (شماره تلفن، فکس و ای-میل) حداکثر تا تاریخ اول مه ۲۰۰۸ برای کمیته ارسال دارند. پس از بررسی کارهای دریافت شده تصمیم نهائی تا اول ژوئن ۲۰۰۸ به داوطلبین اعلام خواهد شد."

آدرس ای میل: setaregan67@gmail.com

آقای مهرداد شمس امیری فعال سیاسی و خانم شهرزاد ارشدی هنرمند ساکن مونترال دو تن از اعضای "کمیته یادمان کشتار دهه ۶۰" هستند که در گفت وگوبا شهرگان در باره انگیزه ها، زمینه ها و برنامه های این مراسم را توضیح داده اند.

شهرگان: خانم شهرزاد ارشدی آقای مهرداد امیری زمینه های تشکیل "کمیته یادمان کشتار دهه ۶۰" چه بود و این کمیته چطور پا به عرصه حیات گذاشت؟

شهرزاد ارشدی: این تابستان 20 مین سالگرد فاجعه قتل عام زندانیان سیاسی در سال 1367 است. ما نام "کمیته یادمان کشتار دهه ۶۰" را برای آن برگزیدیم که دیرتر بیشتر به دلیل این نامگذاری می پردازیم. ایده این کار در "انجمن زنان ایرانی در مونترال" شکل گرفت. در ابتدا قرار بر این شد که انجمن زنان برنامه ای برای بیستمین سالگرد تدارک ببیند اما با توجه به اینکه بزرگداشت قربانیان قتل عام زندانیان سیاسی به گروه خاصی تعلق ندارد فکر کردیم باید آن را به خارج از انجمن ببریم، و از دیگران نیز دعوت کنیم تا در آن مشارکت داشته و به برپایی موثرتر آن کمک کنند. پس از فراخوان عمومی که دادیم، در ژانویه گذشته یک کمیته 7 نفری شکل گرفت که خانم شیرین مهرد، خواننده هنرمند، خانم آرام بیات دیگر هنرمند شهر ما، خانمها الهه شکرایی، نادیا کردی و سحر مفیدی فعالان زنان در مونترال، آقای مهرداد امیری و من عضو آن هستیم و هماهنگی تدارکات و برنامه ها را به عهده داریم.

مهرداد امیری: در ادامه صحبت های دوست عزیزم شهرزاد می خواهم اشاره کنم که برنامه شامل یک مراسم سه روزه در مونترال خواهد بود. ما از تمام هنرمندان و کلا از کسانی در چارچوب هنر و ادبیات و در پیوند با زندان و مقاومت تولیدی داشته اند دعوت کرده ایم با ما در برپایی این بزرگداشت همکاری کنند.

شهرگان: این مراسم 3 سه روزه که طبیعتا به کار بسیار زیاد و بودجه قابل توجه ای نیاز دارد چه اهدافی را دنبال می کند؟ ببینید، جنایت عظیمی رخ داده افراد زیادی کشته شدند اما بسیاری از مردم در داخل ایران و همچنین در دنیا از این موضوع اطلاع ندارند. این وظیفه ماست که به آن بپردازیم. وظیفه ماست، چرا که این امری متعلق به گذشته نیست. گرچه در

گذشته اتفاق افتاده اما اینکه امروز نیز ما شاهد بگیر و ببند و زندان و اعدام در این حکومت هستیم، بیانگر ادامه دامنه های آن فاجعه در زمان حال است. آگاهی عمومی از این فاجعه در ایران و جهان بسیار کم است البته اخیراً علاوه بر نیروهای سیاسی، هنرمندان نیز با هنر و تلاش های خود به آگاهی رسانی در این عرصه مشغول شده اند. ساختار و روند این برنامه چگونه است؟

ش.الف: این برنامه بررسی ادبیات زندان است که بخش های هنری مختلف از جمله فیلم، موسیقی، قطعه ادبی و از این قبیل خواهد داشت. البته سخنرانی هایی نیز در پیوند با موضوع خواهیم داشت. ما تلاش می کنیم نمایشگاهی از آثار هنری که در زندان بوجود آمده اند ارائه کنیم. البته یک سلسله کارهای متعلق به خارج از زندان که در ارتباط مستقیم با موضوع بوجود آمده اند نیز به نمایش گذاشته خواهد شد.

م.الف: در ادامه سخنان شهروزاد عزیز می خواهم اشاره کنم که یکی از اهداف این برنامه بررسی هنر و ادبیات مقاومت در زندان است. ما شاهد هستیم که در دو دهه اخیر منتشر شده و یا به شکل تئاتر بر روی صحنه رفته و یا به عنوان موسیقی به مردم عرضه شده که توانسته محیط اطراف خود را تحت تاثیر قرار بدهد. ما مایل هستیم ما

ش.الف: می خواهیم بسیاری از کارهای اینگونه را در این برنامه داشته باشیم. به عنوان مثال چندین فیلم در پیوند با موضوع زندانی سیاسی ساخته شده ما امیدواریم بتوانیم آنها را پخش کنیم و همچنین در باره هر یک از آن کارها یک میزگرد داشته باشیم. در این میزگرد نقش آفرینان، کارگردان و دیگر دست اندرکاران فیلم ها حضور خواهند داشت. البته گستردگی کار به امکانات در جذب هنرمندان موثر در این زمینه ها خواهد داشت. همین الان که ما با هم صحبت می کنیم تعداد زیادی از هنرمندان شامل نقاش، مجسمه ساز، عکاس و ... با ما تماس گرفته اند و اعلام همکاری کرده اند. ما امیدواریم تا پایان مهلت تعیین شده یعنی تا یکم ماه می هنوز تعداد علاقه مندان به همکاری در این موضوع افزایش یابد. با توجه به گستردگی این برنامه و اینکه بسیاری از مشارکت کنندگان آن از کشورهای دیگر می آیند مخارج آن بودجه بزرگی را در بر خواهد گرفت. تخمین شما در باره حجم این بودجه و چیست و چگانه ی خواهید آن را تامین کنید؟

ش.الف: مونترال دو بار میهماندار کنفرانس پژوهشهای زنان بود. من هر دو بار با کمیته برگزاری همکاری داشتم و بر اساس تجربیات به دست آمده مخارج را بین 30 تا 40 هزار دلار تخمین می زنیم. برای شروع کار هر یک از اعضای کمیته مبلغ نه چندان بزرگی را به صندوق برنامه پرداخت کرده اند. اما طبیعتاً برای تهیه این مبلغ به یاری هم میهنان نیاز داریم. سعی ما در این است که از ارگاه های بین المللی حقوق بشری نیز کمک بگیریم. کمیته مالی ما به دنبال جمع آوری مبلغ مورد نیاز است.

م.الف: تاکید می کنم که منابع مورد نظر ما صددرصد منابع غیردولتی هستند. تلاش ما این خواهد بود تا از سازمان های حقوق بشری کاندایی و یا دیگر کشورها را و همچنین سازمانهای بین المللی را به مشارکت در این کار جلب کنیم. مخاطب های این برنامه چه کسانی هستند؟

ش.الف: ما به جوانان نظر داریم. و البته به جامعه غیر ایرانی. در آن سالها یک نسل کثی در ایران رخ داده که هیچ کس در باره آن چیزی نمی گوید. آنچه گفته دشه در جمع های کوچک بوده است. ما دیگر نمی خواهیم باخودمان حرف بزنیم. ما می خواهیم در عرصه وسیعتر و در سطح بین المللی مطرح کنیم که چه بر ما گذشته و هنوز می گذرد. واقیت این است که شاید الان شکل سرکوب تغییر کرده باشد و یا افراد کمتری زندانی و کشته شوند اما سرکوب ادامه دارد.

برای اینکه جامعه بین المللی را وارد موضوع کنید چه برنامه ای دارید؟
برای این منظور ما دست کم نیم روز از برنامه را به تجربه زندان سیاسی در دیگر کشورها اختصاص داده ایم. ما در این رابطه با زندانیان سیاسی آزاد شده، از فلیپین، بنگلادش، فلسطین و غیره تماس گرفته ایم. و آنها از برنامه استقبال کردند. م.الف: من در پایان اعلام می کنم که دست طلب یاری از سوی ما به سوی تمام مندان این موضوع گشوده است.

خانم شهروزاد ارشدی آقای مهرداد شمس امیری از شما سپاسگزاریم
این گفت و گوها در مارس 2008 انجام شده اند

منبع: شهرگان

<http://www.shahrgon.com/fa/index.php?news=1308>